

Samuel

Ja

Sodomasta
pohjoiseen

JOHNNY
Kniga

viid

kin

Samuel Davidkin

SODOMASTA
POHJOISEEN

ROMAANI

JOHNNY
Kniga

Isovanhempieni Wolfin ja Maryn muistolle

Heidän elämäntyönsä teki tämän kirjan mahdolliseksi.

COPYRIGHT © SAMUEL DAVIDKIN 2017

JOHNNY
Kniga

JOHNNY KNIGA KUSTANNUS,
IMPRINT OF WERNER SÖDERSTRÖM CORPORATION,
PL 314 (KORKEAVUORENKATU 37), 00101 HELSINKI

ISBN 978-951-0-42340-0

PAINETTU EU:SSA

DANIEL JANOVSKY heräsi terävään ääneen ja avasi silmänsä. Ympärillä oli pilkkopimeää. Oikea käsi retkotti yli sängynlaidan, sormet koskettivat lattiaa.

Hengitys salpaantui.

Lattia oli aivan liian lähellä: Sänky ei ollut hänen. Se ei edes ollut sänky, vaan pelkkä patja. Ajatukset rimpuilivat muistaakseen kuluneen vuorokauden tapahtumat. Varmaa oli, että hän oli Suomessa. Oli ollut jo viikon.

Daniel ponnahti jalkeille. Ääni oli lakannut. Hän erotti edessään vaalean pystyviivan ja otti muutaman askelen sitä kohti. Kädet tapasivat jotain: kovaa, sileää kangasta. Hän käsitti, että se oli verho. Hän raotti sitä ja näki alhaalla kerrostalojen rajaaman sisäpihan. Sitä valaisivat pihan lamput ja ikkunoiden valot.

Daniel muisti. Hän oli ensimmäistä yötä kotona.

Ääni kuului uudelleen. Daniel meni eteiseen, kurkisti ovisilmästä ja avasi oven. Jankel Klugman astui sisään.

Rabbi Klugman istuutui lähes kalustamattoman yksiön ainoalle tuolille ja mittaili paikkaa katsellaan. Daniel huomasi tärisevänsä, mutta onneksi vähemmän kuin usein kuluneen viikon aikana.

– Kuulin, että pääsit eilen ulos, Klugman sanoi ja hymyili.

Daniel nyökkäsi ja katsoi lattiaa.

– Ja tämä on uusi kotisi. *Mazl tov!*

Klugmanin kasvot muuttuivat huolestuneiksi.

– Daniel, miten voit?

Daniel levitti kätensä. Pelkkä kysymys sai huulen väpättämään.

– Ei tarvitse enää katsella valkotakkeja, Klugman sanoi ja yritti

kuulostaa hyväntuuliselta. – Minussa on valkoista vain hiukset ja parta.

– Haluaisin nukkua vielä ... Kello ei ole seitsemääkään.

Klugman nousi ja tarttui Danielia lujasti käsivarresta.

– Kaikki kääntyy hyväksi, usko pois. Isäsi mainitsi, että menit sinne suoraan lentokentältä. Kävelit suoraan Auroraan, niinkö?

Daniel ei vastannut.

– Taisit todella välittää siitä naisesta. Mutta hän ei ole sinulle.

Daniel riuhkaisi itsensä Klugmanin otteesta.

– Miten voit sanoa niin? Et ymmärrä alkuunkaan. Ethän ole edes tavannut häntä. Ajattelin, että ...

– Niin?

– Että viettäisin hänen kanssaan loppuelämäni. Ja se on vieläkin mahdollista, meidän pitää vain ...

– Hän jätti sinut, Daniel.

– Sanoinhan, ettet ymmärrä. Hän jätti minut, mutta se ei ollut hänen sydämensä. Se oli jotain muuta ...

– Sydän oikuttelee, jokin muu ei niin usein. Te ette ole enää yhdessä. Hän on siellä ja sinä olet täällä. Hän ei ole sinun *bashertesi*. Ja nyt sinun pitää miettiä, mihin ammattiin haluat kouluttautua. Ilman toimeentuloa ei ole Tooraa.

Klugman kumarsi päätään nähdäkseen Danielin vajonneet kasvat. Hän kohotti kämmenselällään Danielin leukaa.

– Katso eteenpäin, älä taakse. Pidän sinusta enemmän näin kuin suolapatsaana. Tulen käymään taas huomenna.

Klugman kääntyi lähteäkseen. Hänen katseensa osui muuttolaahtikon päällä lojuvaan paperiin. Sen Daniel oli saanut mukaansa edellisenä päivänä. Se oli resepti, mutta apteekin merkintöjä ei ollut.

– Et ole hakenut näitä. Haluatko, että tuon?

Daniel puristi huuliaan ja pudisti päätään. Klugmanin kasvoilla käväisi hymy. Ulko-ovelle päästyään hän pysähtyi.

– Daniel, vielä yksi asia. Kuten sanoin, puhuin isäsi kanssa, ja...

Klugmanin ääni muuttui työlääksi pihinäksi, aivan kuin pallea ja kaulan lihakset olisivat yhteistuumin kieltäytyneet käskyistä.

– Hän on mukava mies, Klugman jatkoi kohta. – Mutta olen edelleen vakuuttunut siitä, että hän on väärässä. Haluan vain, että tiedät sen.

ENSIMMÄINEN OSA

*And he covered me,
And I saw within,
My lawless heart
And my wedding ring,*

*I did not know
And I could not see
Who was waiting there,
Who was hunting me.*

BY THE RIVERS DARK

LEONARD COHEN

1.

HÄN TARKISTI kiväärin säädöt vielä kerran. Etäisyys oli tarkasti tiedossa, hän oli painanut sen mieleensä. Tuulen vaikutus oli sinä päivänä lähes mitätön.

Kaikki oli kohdallaan. Piippu osoitti ulos avoimesta ikkunasta. Hän vei silmänsä kiikaritähtäimelle. Siinä näkyi silta, ei vielä kohdetta.

Nainen ja mies astuivat sillalle. Ampuja pidätti hengitystään ja alkoi painaa liipaisinta, hitaasti ja tasaisesti. Hetken päästä kuului vaimea pamaus. Tähtäimessä mies nytkähti ja jäykistyi. Sitten hän kaatui taaksepäin suoraan kuin puu. Aluksi nainen jähmettyi paikalleen, mutta kyykistyi kohta miehen viereen ja alkoi elehtiä käsillään. Jotkut juoksivat kaatuneen luokse.

Ampuja tiesi, että se kaikki oli turhaa. Hän laski kiväärin lattialle ja hengitti syvään, antoi katseensa kiertää maisemaa. K aupunki hänen allaan näytti levolliselta.

Suu avautui, hänen kasvoillaan karehti hymy.

Yksi este raivattu. Niistä suurin. Eikä ole ketään nousemaan tilalle, ei seuraajaa ottamaan niitetyn paikkaa. Ei enää tässä vaiheessa.

On suunnitelma ja tie, melkein avoin.

2.

AURINKO PAISTOI kirkkaasti puhelimen takaa. Ruudulta ei erotanut soittajaa.

– Asko.

– Asko, missä olet?

Se oli komisario Markkanen. Vanhempi rikoskonstaapeli Leo Asko nousi nopeasti istumaan lämpimällä rantakalliolla. Sydän alkoi hakata tiheämmin.

– Vastaa. Missä olet?

Markkasen ääni oli kireä. Asko nielaisi.

– Suomenlinnassa.

– Hyvä, olet lähellä. Missä siellä?

– Kustaanmiekassa. Eteläkärjessä.

– Kauppatorilla on ammuttu mies. Saavuin juuri paikalle. Haluan sinut tänne välittömästi. Saarella pitäisi olla yksi partio-auto. Tule sen kyydillä huoltotunnelia pitkin.

Asko yritti miettiä nopeasti. Hän oli kerran kulkenut tunnelia pitkin.

– Se vie Kaivopuistoon, hän sanoi. – Siihen mahtuu vain yksi auto kerrallaan. Oletko varma, että tunneli on tyhjä?

– Oletan niin. En ehdi nyt selvittää.

– En ota riskiä.

– Miten sitten?

– Keksin keinon. Nähdään siellä.

– Asko, itälaidalla.

Komisario mumisi vielä jonkin sanan ja lopetti puhelun.

Asko kääntyi katsomaan Tuvaa, joka makasi hänen vierellään kalliolla jyrkän rantatöyrään juurella. Parin metrin päässä heidän edessään kallio laskeutui mereen. Siitä alkoi kaistale ulappaa, jossa siellä täällä kiilteli purjeveneen masto. Kesä oli ollut kylmä, ja vasta elokuussa oli lämmennyt. Sinä iltapäivänä heistä oli tuntunut, että kesä oli juuri alkamassa, vaikka se oli jo loppuillaan.

– Minun on mentävä, Asko sanoi. – Työasia.

Tuva nousi istumaan ja katsoi Askoa huolestuneena.

– Ole varovainen.

Askon kasvoilla käväisi hymy, hän suuteli Tuvaa ja harppoi sitten rantatöyrään rinteeseen asennetut puuportaat ylös. Töyrään päällä häntä vastassa oli kaksi vanhaa rannikkokanuunaa, jotka venäläiset olivat tuoneet saarelle vuosikymmeniä sen jälkeen, kun Ruotsin valan aikana rakennettu linnake oli lähes taisteluitta antautunut tsaari Aleksanteri I:n armeijalle keväällä 1808. Asko jatkoi juosten pohjoiseen, lauttasatamaa kohti ja yritti samalla punnita eri vaihtoehtoja. Matka lautalle kestäisi vähintään kymmenen minuuttia ja lautamatka ainakin vartin olettaen, että lautta olisi heti lähdössä. Jos kaikki ei menisi täydellisesti, hän olisi Kauppatorilla vasta kolmen vartin päästä. Hän päätti yrittää toista suunnitelmaa.

Hän kiersi poukaman, jonka pohjoispuolella oli venekorjaamo. Hän suuntasi korjaamolle. Sen rannassa oli pienessä laiturissa muutamia moottoriveneitä, ja laiturin edessä mies kunnosti talviteloille nostettua purjevenettä.

– Toimiiko jokin näistä? Asko huusi ja osoitti laiturin veneitä.

Veneenkunnostaja katsoi Askoa hämmästyneenä.

– Minun on päästävä nopeasti Kauppatorille. Poliisiasia.

Asko tiesi, ettei vaikuttanut järin uskottavalta. Hän oli pukeutunut sortseihin, kangastossuihin ja lyhythihaiseen paitaan ja joutui lisäksi nojaamaan hengästyksissään käsiä polviin.

Mies pyyhki kätensä rättiin ja otti pari askelta Askon suuntaan.
– Oletko tosissasi?

– Täysin. Ainakin yhden näistä täytyy toimia.

Mies katsoi Askoa epäluuloisena. Tämä kaivoi lompakostaan poliisikortin.

Veneenkunnostaja lähti liikkeelle, juoksi korjaamon viereiseen puurakennukseen ja tuli saman tien ulos avainnippu kädessään. Hän meni laiturille ja viittoi Askoa seuraamaan. Mies hypäsi yhteen veneistä, ehkä 25-jalkaiseen. Asko seurasi perässä ja istuutui sen takaosaan. Kuljettajaksi ryhtynyt mies irrotti kiinnitysköyden ja peruutti veneen laiturista. Sitten hän painoi kaasuvivun kokonaan eteen. Ensin keula nousi rajusti, mutta laskeutui nopeasti, kun vene pääsi pintakiitoon lähes peilitynyn veden päällä. Asko kyyristyi vaistomaisesti ja tarttui istumalaatikon reunaan.

He olivat parissa minuutissa Suomenlinnan pohjoispuolella ja lähestyivät Kauppatoria. Helsingin keskustan rakennukset, jotka vielä Suomenlinnan edustalla näyttivät sormenpään kokoisilta, suurenivat silmissä. Kuljettaja joutui olemaan valppaana, koska kaupungin edustalla oli liikennettä pienistä huviveneistä lähisairille liikennöiviin aluksiin. He saapuivat Kolera-altaalle. Asko näki jo kaukaa, että Kauppatorin länsilaidalle oli pakkautunut väkeä, mutta itälaita oli melkein tyhjä.

Kohta Asko hypäsi veneen kannelta torin reunalle ja sai hiltua itsensä ylös. Hän nyökkäsi kuljettajalle, joka ymmärsi kääntää keulan ja lähteä takaisin merelle. Asko katsoi nopeasti ympärilleen. Hän oli tullut suoraan poliisin eristämän alueen sisään. Nyt häntä kohti juoksi alueen reunalta kaksi poliisia, jotka käskivät hänet maahan ja tapailivat pistoolejaan. Samassa toisesta suunnasta kuului huuto.

– Antakaa hänen olla!

Se oli komisario Markkanen. Hän viittoili Askolle Kauppatorin ja Katajanokan väliseltä lyhyeltä kävelysillalta, jolla oli sekalainen joukko virkapukuisia poliiseja, siviilipukuisia rikostutkijoita

sekä – niin Asko oletti – ampumisen silminnäkijöitä. Häntä kohti juosseet poliisit palasivat asemiinsa.

Asko lähti Markkasen suuntaan. Sillalla oli ehkä kymmenen ihmistä. Hän tunnisti niistä kolme: Markkasen, nuoremman rikoskonstaapeli Nymanin ja kolmannen, jonka kasvot olivat tutut, mutta nimi ei tullut heti mieleen. Nuori nainen oli poliitikko, nouseva sellainen, sen Asko tiesi. Nainen istui sillan puulankuilla kalpeana ja silminnähdessä järkyttyneenä, ja hänen vierellään kyykistyneenä oli mustatakkinen mies, jonka otsaan olisi voinut olla tatuoituna sana Keskusrikospoliisi. Askoa vähän nolotti oma vaatetuksensa. Hän katsahti Markkaseen ja kohotti kulmiaan.

Komisario tuli kiinni Askoon ja puhui hiljaa.

– Pääsit nopeasti, hyvä. Ruumis ei ole vielä edes jäähtynyt. Tulimme kaikki hetki sitten. Uhri on amerikkalainen, ilmeisesti jonkinlainen poliittinen henkilö, Markkanen kertoi ja pudisti sitten päätään. – Ovat heti haastattelemassa, vaikka nainen tuskin tietää juuri nyt edes omaa nimeään.

– Missä ampuja?

– Kukaan ei nähnyt mitään. Kuului vain tylppä ääni ja mies kaatui. Ainakin heidän mukaansa, Markkanen sanoi ja heilautti päätään muutaman metrin päässä seisovaan kahteen pariskuntaan, jotka näyttivät aasialaisilta turisteilta.

– Kuka jututti heitä ja millä kielellä? Asko kysyi.

Komisario selvitti kurkkuaan. – Minä. Puhuvat välttävää englantia.

– He siis oletettavasti eivät kuulleet laukausta, vaan osuman?

Asko tunsu kiihtyvänsä. Edellisten viikkojen leppoisuus ja hitaus olivat karisseet, ja ne korvasi turhautuminen, halu liikkua nopeammin. Kysymykset täyttivät mielen, ja häntä alkoi äkkiä suututtaa, ettei Markkanen valottanut asioita tehokkaammin. Mutta Askon oli saatava kuohu hallintaan. *Keskity. Tärkeysjärjestys.*

– Aivan, ei pamausta, Markkanen vastasi.

– Mistä suunnasta luoti tuli?

– Uhri käveli siltaa länteen, toria kohti, ja luoti on osunut rintaan, eli sen on täytynyt tulla jostain tuolta sektorilta.

Markkanen maalasi kädellään laajan kaaren Etelärannasta Espinadin yli aina Torikortteleihin.

Hän vaikutti korostetun rauhalliselta, ja Askon mieleen juolahti, että se ehkä johtui heidän vieressään makaavasta ruumiista. Komisario saattoi pyrkiä pitämään Askon rauhallisena. Hän ei varmasti ollut unohtanut tapahtumia Luotsikadun asunnossa, kun Asko oli lamaantunut täysin löydettyään murhatun miehen ruumiin.

– Kuoliko uhri heti?

– Siltä vaikuttaa. Osui keskelle rintaa.

Askon katse pyyhki Kauppatoria. Luoti ei ilmeisestikään ollut tullut aivan lähietäisyydeltä, ja silti se osui tarkasti kohteeseensa. Ampuja oli tarvinnut suojaosan paikan tähdätä. Torilla sellaiset paikat saattoi laskea yhden käden sormilla. Jokunen koju, torin rannassa oleva lautta tai sopivaan paikkaan pysäköity auto. Mikään niistä ei vaikuttanut uskottavalta. Alueen saattoi olettaa olevan kameroihin vartioitu, ainakin joltain etäisyydeltä, koska Presidentinlinna ja Korkeus oikeus olivat vain muutaman kymmenen metrin päässä.

Asko veti syvään henkeä, kääntyi ja meni ruumiin luo. Näytti siltä, että uhri oli sillä paikalla, johon oli kaatunut. Raamikas vaaleahiuksinen mies makasi selällään, vasen käsi vatsan päällä ja oikea sivulla. Paidanrinnus oli tahriutunut vereen, ja suunnilleen sen keskellä oli sentin kokoinen reikä. Toinen mustatakkinen oli kyyristynyt ruumiin viereen, otti kuvia ja kirjoitti välillä pieneen lehtiöön.

Markkanen oli tullut Askon taakse.

– Tekeekö ulkoilma siitä helpompaa? komisario kysyi varovasti.

Asko ei vastannut. Hikikarpat nousivat otsalle ja valuivat silmille, mutta hän ei lamaantunut kuten Luotsikadulla.

– Onko ulostulohaavaa? Asko kysyi.

Mustatakkinen mies nosti päätään ja katsoi ylös Askoon. Tämä oli jo toistamassa kysymyksen, kun mies laski katseensa.
– Selvitetään.

Asko pidätti hengitystään. Rikostutkija tarttui vainajan vasempaan käsivarteeseen ja käänsi tämän hitaasti kyljelleen. Ruumiin alta paljastuneiden sillan lankkujen pinta oli veren kyllästämä. Uhrin paidan selkämys oli värjäytynyt kauttaaltaan punaiseksi. Tutkija liu’utti hansikkaan peittämiä sormiaan sitä pitkin, kunnes pysähtyi.

– Tässä.

Asko kumartui katsomaan tarkemmin. Mies nosti sormensa, ja aavistuksen selkärangan vasemmalla puolella Asko erotti paidassa pienen, ympyränmuotoisen reiän. Asko veti mielessään viivan reiästä kainaloon ja toisen reiästä kaulaan. Saman hän oli tehnyt sisäänmenohaavan kohdalla hetkeä aiemmin. Nyt hän jäi tuijottamaan paidan reikää, joka oli reunoiltaan symmetrinen ja siisti.

Veri alkoi paeta Askon kasvoilta. Hän otti muutaman askelen kauemmas ja istahti sillalle kaiteen viereen. Kummatkin mustatakkiset miehet kääntyivät katsomaan, mutta jatkoivat kohta työtään. Asko tuijotti merelle, horisonttiin. Sen sanottiin auttavan merisairaita, ehkä se auttaisi häntäkin.

Asko yritti keskittyä, mutta ajatukset sinkoilivat kurittomasti. Hän kääntyi Suomenlinnan suuntaan, vaikka sinne ei saattanut nähdä sillalta. Mieleen tuli Tuva, ja samalla merkillinen huoli. Juuri edellisenä päivänä he olivat ensimmäisen kerran puhuneet siitä, että Tuva muuttaisi Askon luokse. Museokadun kaksiossa olisi hyvin tilaa kahdelle. Mutta nyt tuntui kuin miehen sillalla tapanut luoti olisi samalla repäissyt Askon takaisin toiseen maailmaan. Tuulenvire tuntui kuumalta veren hylkäämällä iholla. Markkanen oli taas Askon vieressä.

– Juhani, se ulostulohaava ...

Asko tajusi, että oli puhutellut komisariota etunimellä. Se ei ollut vakavaa, mutta niin ei silti ollut aiemmin tapahtunut. Epäilemättä Askon herpaantunut mielentila oli paljastanut hänen tunteuksensa: Markkasen ja koko Rikostorjunnan arvostus oli kokenut kolauksen Askon silmissä vain joitain kuukausia aiemmin päättyneen Kruunun tapauksen vuoksi. Sen jälkeen, kun Markkanen oli lähettänyt Askon ja tämän työparin Daniel Janovskyn lomalle, Rikostorjunta oli epäonnistunut murhaepäilyyn Joonas Petäjän eli Siilin jäljittämiseksi. Asko ei ollut vakuuttunut, että sitä oli edes kunnolla yritetty. Johdon huolimattomuus oli lopulta melkein koitunut Danielin kohtaloksi.

Markkanen selvitti kurkkuaan. – Niin, Leo?

– Ulostuloaava...

– Mitä siitä?

– Se on alempana kuin sisäänmenoauhaava. Jos luoti tuli torilta, niin asian pitäisi olla päinvastoin, koska silta on toria korkeammalla. Eikä uhri ole lyhyt.

Markkanen rypisti otsaansa, odotti jatkoa.

– Ehkä uhri oli kumarassa, Asko jatkoi. – Mutta se on epätodennäköistä.

– Luotihan on saattanut muuttaa suuntaa osuessaan, Markkanen ehdotti. – Silloin, kun se lävisti rintalastan.

Asko pudisti päätään. – Suunnanmuutos olisi hidastanut sitä liikaa. Katsoitko paitaa? Luoti on tullut läpi kovalla nopeudella, leikannut kaiken kuin piparkakkutaikinan. Se on tullut yläviivistosta, ja sitä ei ole ammuttu millään kellarissa kootulla Carl Gustavilla.

– Nuo ovat arvauksia. Kuulemme vastaukset oikeuslääkäriltä.

Asko tuhahti. Komisariolla oli omituista kunnioitusta muita instituutioita ja asiantuntijoita kohtaan. Nyt se oli Oikeuslääketieteellinen, edellisessä jutussa Museovirasto. Kohta kumarrettaisiin Krp:lle.

Ärsyyntyminen sai punan nousemaan Askon poskille.

– Se vasta on arvaus, että saisimme enää parin päivänkään päästä täältä mitään luotettavaa aineistoa. Luuletko, että ampuja odottaa meitä ruumiinavauksen valmistumiseen saakka?

Hän nosti kätensä ja osoitti Etelärannan vanhoja kivitaloja.

– Komisario, sinuna lähettäisin välittömästi miehet tarkistamaan noiden talojen ylemmät kerrokset.

Markkanen laittoi kädet lanteilleen ja katseli ympärilleen. Muutaman kymmenen metrin päässä Kauppatorilla poliisit avasivat eristysnauhaa ja päästivät alueelle mustan auton, jossa oli diplomaattikilvet. Auto liukui tyhjällä torilla hitaasti kohti siltaa. Asko käsitti, mitä oli tapahtumassa, ja ponnahti jaloilleen.

– Pitäkää auton ovet kiinni ja lähettäkää se takaisin! hän huusi.

– Olemme käveleviä maalitauluja. Ei enää yhtäkään amerikkalaista tälle sillalle.

Toinen mustatakkimiehistä juoksi autolle ja viittoi sitä kääntymään takaisin. Markkanen pyysi Askon ja Nymanin luokseen.

– Menkää tutkimaan ne talot, komisario ohjeisti ja katsoi nopeasti miehiä päästä varpaisiin.

– Nyman, sinulla on pistooli, eikö niin? Seuraa Askoa.

Nyman nyökkäsi ja miehet lähtivät juoksemaan torin poikki. He alittivat eristysnauhan ja päätyivät väkijoukkoon, joka yritti seurata, mitä sillalla tapahtui. Asko tunsu, miten kymmenet silmäparit kiinnittyivät heihin. Ihmiset tekivät tilaa. Vähän kauempana eristetystä alueesta torin elämä tuntui jo tavanomaiselta. Asko ja Nyman juoksivat myyntikojujen kapeissa väleissä, ylittivät Etelärannan autotien ja päätyivät Esplanadin kulmaan. Toimistotalon pääsisäänkäynti oli Esplanadin puolella, ja se oli lukittu. Oven lasien läpi näkyi aula, jonka keskellä oli vahtimestarin koppi. Asko soitti summeria. Nyman painoi poliisitunnuksensa ikkunaan. Pian ovi aukesi, ja vahtimestari kiirehti heitä vastaan.

– Mistä on kyse? mies kysyi äänellä, joka kertoi Askolle, että hän oli tietoinen poliisioperaatiosta parinsadan metrin päässä.

– Vanhempi rikoskonstaapeli Asko Helsingin poliisin rikos-
torjunnasta. Oletko havainnut jotain epäilyttävää tänään, etenkin
viimeisen tunnin aikana?

Harmaahiuksinen ja vähän köyryselkäinen vahtimestari
pudisti päätään vakavana.

– Meidän täytyy tutkia talo, Asko sanoi. – Alkaen ylimmästä
kerroksesta.

– Selvä, tulen avaamaan ovia.

– Ei, jäät koppiin. Taloon ei saa päästää ketään sisään. Ulos
kyllä, mutta paina mieleesi, ketä ja mitä näet ja soita, jos näet jotain
epäilyttävää. Anna meille tarvittavat avaimet.

Vahtimestari antoi avainkortin, joka kävi talon kaikkiin oviin.
Asko raapusti paperinpalalle numeronsa ja astui Nymanin kanssa
hissiin. He nousivat ylimpään kerrokseen. Asko oli neuvonut vah-
timestaria olemaan pysäyttämättä ulos mahdollisesti kulkevia
ihmisiä, koska ei voinut pyytää miestä haastamaan ampujaa, jos
tämä sattui olemaan talossa.

Hissin ovi avautui pitkään käytävään, jonka varrella oli puu-
ovia. Asko nosti sormen huulilleen ja nyökkäsi Etelärannan puo-
leisiin oviin. Niiden takana olevista huoneista oli suora näkymä
Kauppatorille. Nyman vilkaisi Askoon kysyvästi ja otti sitten pis-
toolin käteensä.

Asko meni käytävän päätyyn, Etelärannan ja Esplanadin kul-
massa olevan huoneen oven eteen. Sen ikkunasta olisi suurin täh-
täys sillalle.

– Minä avaan, sinä varmistat, hän kuiskasi.

Asko painoi avainkortin lukkoon. Hetken päästä kuului lok-
sahdus, ja Asko työnsi oven voimalla auki. Hän katsoi huoneeseen
ja jähmettyi. Nyman hyppäsi hänen ohitseensa, nosti pistoolinsa ja
alkoi huutaa.

– Maahan! Maahan tai ammun! Poliisi!

Huoneen länteen antava ikkuna oli raollaan, ja ikkunalaudalla
makasi kivääri, jonka piippu oli suunnattu Kauppatorille. Ikku-

nan edessä seisoj nuorehko mies, joka kääntyi heihin päin ja nosti kätensä. Hänen kasvoillaan oli pelokas ilme. Nyman harppoi huoneen keskellä olevan pöydän sivuitse miestä kohti ja jatkoi huutamista. Mies pudottautui polvilleen, sitten vatsalleen. Nyman ryntäsi hänen päälleen, runnoi polven miehen selkään ja työnsi pistoolinpiipun lapojen väliin. Mies ei yrittänyt vastustella.

Asko seisoj edelleen oviaukossa. Hän ei ollut tosissaan uskonut, että he törmäisivät ampujaan. Oven avaamisesta oli kulunut muutama sekunti. Hän ei voinut olla ihmettelemättä, miksi ampuja oli edelleen täällä. Miehen täytyi odottaa toista kohdetta, tai sitten kaikki ei ollut muuten kohdallaan. Oliko mahdollista, että huone oli jonkinlainen ansa? Askon mieleen nousi yksi sana: *pommi*. Jos sellainen oli, se täytyi löytää. Hän astui sisemmälle ja antoi katseensa kiertää huonetta. Se oli kalustukseltaan tavallinen kokoushuone, mutta tuolit oli siirretty vasemmalle seinustalle. Asko kiersi pöydän toiselle puolelle lähemmäs ikkunaa, ja silloin hän näki sen vieressä lattialla putkikassin. Hikinorot valuiivat kasvoilta paidalle. Hän lähestyi kassia varovaisin askelin, raotti sen reunaa ja katsoi sisään: suklaalevy, vesipullo ja muutama patruuna. Asko huokaisi helpotuksesta. Sitten hän kääntyi ikkunan ääreen. Kiväärin piippua kannatteli ikkunalautaa vasten teline, jollaisia hän oli nähnyt poliisin tarkka-ampujilla. Askon vieressä lattialla Nyman kaivoi käsirautojaan ja lopulta sai ne makaavan miehen ranteisiin. Nyman riuhtoi miehen seisaalleen ja lähti viemään tätä kauemmas ikkunan luota.

Asko kumartui ja katsoi kiväärin tähtäimen läpi. Siinä näkyi suurena sillalla makaava kuollut mies ja tämän vieressä mustatakinen rikostutkija. Asko laski kiväärin lattialle. Hetken sitä tutkituaan hänestä alkoi vaikuttaa, että se oli ladattu, ja hän päätti olla enää koskematta siihen. Nyman seisoj miehen kanssa oven vieressä ja soitti parhaillaan komisario Markkaselle.

Asko nousi taas ikkunan ääreen. Parinsadan metrin päässä sillalle näytti tulleen kaksi mustatakkista lisää. Yksi heistä talutti

jaloilleen päässyttä poliitikkoa autoon. Markkanen seisoi silminnäkijäturistien vieressä. Asko oli erottavinaan, kuinka komisario pälyili ympärilleen ja vastasi puhelimeen. Askon olisi pitänyt olla tyytyväinen: He olivat mahdollisesti estäneet toisen murhan, tai useammankin. Mutta hänen mieleensä palasi likomärkä punainen kangas, jonka keskellä oli kaunis, symmetrinen aukko, ja hän tiesi, että kuluneiden viikkojen seesteisyys oli päättynyt. Askon mieli oli hetkessä virittynyt kireäksi, eikä ollut sellaista ajatusta, joka olisi voinut häntä rauhoittaa.

Hän käänsi katseensa merelle. Suomenlinnasta saapuva lautta näkyi kaukana. Oliko Tuva ehtinyt jo sen kyytiin? Pienet aallot heijastivat myöhäisen iltapäivän auringonsäteitä ja välkkyivät rauhattomina kaikkialla.

3.

DANIEL JA hänen vaimonsa Hannah istuivat yhdessä Kruununhaan kahviloista lähellä kotiaan. Aurinko oli painumassa mailleen, ja kahvilan pöydässä heidän välissään kynttilän valo näytti voimistuvan. Hannah katsoi Danielin ohitse kaukaisuuteen, kuten oli tehnyt viime aikoina usein. Hän nosti kulmakarvojaan aavistuksen, kohotti kasvojaan hieman, näytti melkein hymyilevän, aivan kuin olisi nähnyt kaukana vanhan ystävän.

– No, kohta maailmassa on yksi hollantilainen lisää, Daniel sanoi.

Hannah virnisti. Ajatus oli onnellinen, mutta samalla se puistatti hetken: Hänen lapsensa, poikansa, syntyisi Pohjolaan, kauas Hollannista ja vielä kauemmas Portugalista, mistä hänen sukunsa oli vuosisatoja sitten karkotettu. Ne paikat, kodit, olivat ilmeisesti vain välietappeja matkalla tänne Venäjän rajamaille – seu-duille, joiden turkishattuisista juutalaisista omituisine tapoineen hän oli lapsena kuullut tarinoita. Turkishattujen maailma oli tietenkin menneisyyttä. Välillä Hannah silti koki merkillisen yhdistelmän luottamusta tulevaisuuteen ja Danieliin ja samalla epävarmuutta siitä, oliko hän oikeassa paikassa. Mutta mitä vähäistä epävarmuutta Hannah tunsikaan, se kalpeni lapsen odottamisen ilon edessä. Heidän toiveensa oli täyttymässä, ja päivä, jota he olivat odottaneet vuosia, oli enää muutaman kuukauden päässä.

Danielin puhelin heräsi tärisemään viestin merkiksi. Se oli komisario Markkaselta.

Asemalla huomenna kello 7. Kuittaa.

Daniel puristi huuliaan. Hän vilkaisi Hannahiin, joka huokaisi. Kynttilän liekki lepatti levottomana. Daniel oli nähnyt alkuillalla uutisotsikon, että Kauppatorilla oli tapahtunut jotain vakavaa, mutta kun hän oli varttituntia myöhemmin etsinyt asiasta tietoa, mitään ei löytynyt. Otsikkokin oli kadonnut. Nyt hän mietti, saattoiko asialla olla yhteys hänen kutsumiseensa.

– Tästä kerrasta tulee erilainen, Daniel sanoi ja nielaisi.

Kun hän oli edellisen kerran sanonut vastaavaa, vääjäämättä edenneet tapahtumat olivat osoittaneet hänen sanansa tyhjiksi ja asettaneet hänen henkensä hiuskarvan varaan.

Kello 7 selvä.

Danielin loma oli päättynyt.

He nousivat pöydästä. Hannah piti Daniela käsivarresta, kun he kävelivät kotiin päin. Matkaa oli vain muutama sata metriä. Katulamput olivat juuri syttyneet, taivaalla oli vielä häivähdys sinistä. He ylittivät loivasti kohti Pohjoissatamaa laskeutuvan poikkikadun. Kadun päässä näkyi harmaa meri, joka lainehti levollisesti. Ilmassa oli aavistus syksyä. Daniel mietti, mistä se tuli, vaikka oli kesäisen lämmintä. Ehkä sen teki orastava pimeys tai jokin melkein huomaamaton tuoksu. Tai pelkkä tietoisuus ajasta.

Kohta he olivat kotitalolla Meritullinkadulla. Daniel avasi rapunoven ja päästi Hannahin sisään, mutta jäi itse paikalleen ja kääntyi katsomaan tulosuuntaan. Loivasti kumpuileva katu oli pysäköityjä autoja lukuun ottamatta tyhjä, ja kaukana Katajano-kalla häämötti valkoisena ruudukkona Alvar Aallon suunnitteleman konttoritalon marmorijulkisivu. Talon takana näkymättömissä oli satama-alue ja silta, jota pitkin pääsi Kauppatorille vielle kannakselle.

Kansainvälinen asekauppa.
Oppineen miehen salaisuus.
Kylmäverinen murha.
Helsinki on Sodomasta
pohjoiseen.

SAMUEL DAVIDKIN (s. 1983) on syntyperäinen helsinkiläinen.
Sodomasta pohjoiseen on hänen toinen romaaninsa.
Ensimmäinen Leo Askosta ja Daniel Janovskysta kertonut
romaani oli *Esikoisten lunastus* (2016).

PÄÄLLYKSEN KUVA Bridgeman Images TAKAKANNEN KUVA Veikko Somerpuro

PÄÄLLYS Martti Ruokonen